

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
DR. BUZA BARNA.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona. Negyed-
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közlünk.

A jövő ünnepe.

Irta: Dr. BUZA BARNA.

Elmult nagy dolgok, lezajlott dicső események emlékét ünnepé szenteli az emberek kegyelele. Nagy események évforduló napja századokon, ezredeken keresztül ünnepnap marad.

De egyre gyengül az ünnep fénye, ha nincs benne egyéb, csak a mult emléke. Az a mult esemény mindig jobban elvész az idők ködében s nem tudja hevesebben megbogtatni az élő nemzedék szívét, ha nincs, ami a jelen érzelmeihez, vágyaihoz, törekvéseihez fűzze.

Azért nagy és maradandó ünnep március tizenötödike, azért nem hanyatlik, de folyton emelkedik ünnepi nagysága, mert nem csak egy elmult esemény emlékezetét örökíti meg, hanem a magyar nemzet egész jelenét, egész jövőjét, minden vágyát, törekvését szenedését magába foglalja.

Nem csak Petőfi napját ünnepeljük március tizennötödikén, nem csak a sajtószabadság megszületését, Táncsis kiszabadítását, a nép akaratának diadalát a hatalom felett. Hanem ünnepeljük négyszáz esztendő egyre megújuló szabadságküzdelmeit, Bocskay, Bethlen, Thököly, Rákóczi véres harcait s ebbe a folytonosságába a magyar nemzet szabadságért való erőfeszítéseinek kapcsolja bele ünnepelésünk Kossuth Lajos fájdalomosan dicsőséges korszakát s hozzákapcsolja a jelen idők ezer akadálylyal küzdő függetlenségi törekvéseit és a jövő szebb reményeit.

Igy hirdeti ez az ünnep, hogy mióta a sors kegyetlenségei és apáink bünei összehörték ennek az országnak a függetlenségét s idegen érdekek rabszolgájává tették a magyar nemzetet, azóta ez a nemzet meg nem szünő törekvéssel küzd folyton elvesztett függetlenségének visszaszerzéséért, százszor leveretve, százszor kezdi újra a véres küzdelmet s nem is fogja abbahagyni addig, míg el nem éri célját.

A függetlenségi harc folytonosságát hirdeti március tizenötödike és hirdeti a nemzet soha nem lankadó reménységét, hogy ez a harc csak diadallal végződhetik.

Nem egy nap ünnepe: négyszáz esztendő küzdelmnek és szenvedésnek ünnepe, a jelenkor minden törekvésének, vágyakozásának, egy jobb jövő minden reménységének ünnepe március tizenötödike. Ünnepe mindennek, ami szépet, jót és nemeset érezni és remélni tud a magyar nemzet. Egyetemes nagy ünnepe a magyar nép egész lelkének.

Evvel a gondolattal ünnepeljük a mi ünnepünket ma is. Ha nehéz, küzdelmes időket élünk, ha a függetlenség egy csekély részéért egyetlen lépéséért is kemény harcokat kell vívnunk, jusson eszünkbe, hogy volt már nehezebb, küzdelmesebb, válságosabb is a sorsunk, mégse pusztultunk el, mégis itt vagyunk.

Csak összetartsunk, csak ne csüggedjünk, ne adjuk fel a négyszázados törekvést és küzdelmet.

Olyan ez a harc, hogy csak egyképen végződhetik: a nemzet diadalával.

A telepítés.

A képviselőház asztalára rég nem tettek le olyan fontos törvényjavaslatot, mint amilyen Darányi Ignác földmivelségi miniszternek a telepítésről és egyéb birtokpolitikai intézkedésekről szóló javaslata. Az európai művelt államok ugyan már rég megvalósították azokat az intézkedéseket, melyeket most a földmivelségi miniszter nálunk is meg akar honosítani, de habár egy kissé elkésve is jött ez a javaslat, mégis a maga általánosságában melegen üdvözzöljük azt, mert hivatva van eddigi birtokpolitikának egészen új, magyar nemzeti érdekeket szolgáló irányt adni.

Ismeretes minden bajaink és szenvedéseink között az a nagy veszedelem, mely nemzetünket a középosztály elpusztulásával érte; ismeretes, hogy ez a veszedelem fenyegeti már kis gazdáinkat is és hogy e nagymérvű kivándorlás igazi oka eddigi birtokpolitikánk büne és következménye volt.

A földmivelségi miniszter törvényjavaslata, ha egyszerre nem is orvosolja meg ezeket az égető sebeinket, de hivatva van legalább arra, hogy enyhületet adjon és jobb boldogabb jövő elérésére reményt nyújtson. A törvényjavaslat 14 fejezetben tárgyalja azokat az intézkedéseket, amelyek a telepítésről s az ingatlan feldarabolásáról szólnak. Maga a javaslat a mellé fűzött indokolással együtt vaskos kötet, melynek csak egyszeri átolvasása is időt igényel, de mindazonáltal elmondjuk arról véleményünket annyiban, amennyiben azt egy rövidke cikk keretében megtehetjük.

A villamoson.

Írta: Szebenyei József.

A villamos megállónál álltunk. Csak ketten: ő meg én. A cipőm orra egy kicsit kifeslett és rettentően kényelmetlenül éreztem magamat. Egyébként elég tisztos volt rajtam a ruha, ha nem is valami különös vasalt elegancia tükröződött róla. Ahogy ugy profibban megnéztem, igen csinos volt. Érezhette a tekintetemet, mert mindjárt felém fordult, rám meresztette két csudálatosan kék szemét és szokatlanul hosszan nézett a szemembe. Így szemben nagyon szép volt. Tizenhat éves lehetett. Volt benne valami a nagy városi gyereklányok mérszésgéből, abból a mindent tudó, mindent értő öntudatos tekintetből. Nézett a szemembe, aztán tetőtől talpig végig nézett rajtam, le a cipőmig és én úgy éreztem, mintha egy szempillantásig megállt volna a tekintete a fölfeslett cipőn. Végtelen szégyénérzet fogott el. Ő igen elegáns volt, a gazdag leányok elegáns ruhája volt rajta. Az arcán meg ott állt a tudat, hogy ő szép ruhát hord.

Amíg a villamos meg nem érke-

A telepítésről már az 1894. V. t. c. is rendelkezik, de ez a törvénycikk rendkívül szűk keretben mozog s legfőbb hibája az, hogy nem gondoskodik azokról az eszközökről, amelyekkel a telepek állandóságát és a telepítés sikerét biztosítani lehetne. A Darányi Ignác földmivelségi miniszter javaslata éppen ezért nemcsak a telepítésről szól általában, hanem gondoskodik a közérdekű ingatlan feldarabolásának támogatásáról és megakadályozza a kizsákmányolót, üzérkedő szellem e téren való beavatkozását. Elősegíti a haszonbérleti alapon való telepítést és megveti alapját a járadékterhek alakításának. Nálunk ez az utóbbi birtokpolitikai eljárás még teljesen ismeretlen és valódi értéke csak majd a gyakorlati életben fog kitűnni. Mindezekből látszik, hogy a javaslat általános nagy nemzeti érdeket szolgál. Különös érdeme, hogy nemcsak gazdálkodó és munkástelep helyek, hanem ugynevezett középbirtokos telephelyek létesítéséről is gondoskodik és pedig akképpen, hogy az 1800 kataszteri holdnál nagyobb telepen 1800 kataszteri holdanként 1—1 középbirtokos telep helyet, 500 kataszteri holdat létesít abból a célból, hogy az ilyen telepekből legalább részben visszaállítsa a régi középosztályt, melynek hivatása a közelet által kívánt vezetése és irányítása a kisebb telepepeknek. Nagy gondot fordít a törvényjavaslat a kivándorlottak visszatelepítésére és ebből a célból azoknak, kiket a honvágy hoz vissza hazánkba, különös előnyöket is biztosít. A szociális bajokat is orvosolni akarja a javaslat azáltal, hogy a nagy birtokokat olyan haszonbérleti alapon akarja értékesíteni, mely alapon a nagybirtokok ha-

zett, nem mertem rázni. Bántott a dolog szörnyen és elhatároztam, hogy bator leszek. A közeletben szemközti ültem vele. Ahogy elhízel, kedtünk megint találkoztak a szemünk. Megint hosszan nézett rám, hidegen lejutván, valami durva közöny volt a nézésében és már szinte remegtem a dühtől. A kalauz bejött kérni jegyet. Előbb hozza fordult, aztán állt énelém. Büszke méltósággal mondtam:

... Szabadjegy.

Mikor a kalauz kiment, megint összenéztem. Ugyanaz a hideg közönyös tekintet. És hosszan, szemérmetlenül hosszan nézett rám, egyben mintegy memnto lenézett megint, a cipőmre azzal a mítsém mondó, de rémes tekintettel.

Ez a nyomorult. Meglett embert így megszégyíteni. Vártam míg lezállt. A lánchnál felállt, végignézett rajtam és indult kifelé. En utána. A hid közepén előbe kerültem. Visszaforodtam és most már dacosan néztem az arcába. Mintha sose látott volna, a szemembe nézett hosszan, érdeklődő kutatással, de hideg, merev, rettentős tekintettel. Tovább nem állhattam:

— Ne nézzen úgy rám! Nem bántottam én magát. Mért néz rám olyan bitang, gyilkos szemekkel?

szonélvezetésében a kisczadák is részesülhetnek.

A javaslatnak azonban nagy előnye mellett vannak hiányai is és mi most inkább ezekre akarunk rámutatni abból a célból, hogy a javaslat törvénynyé való emelésénél ezekre a hiányokra a figyelmet felhívjuk.

Nagy hátránya a javaslatnak és ez nemzeti szempontból igen fontos, hogy midőn kötött birtok pl. hitbizomány telosztásáról, vagy helyesebben szólva betelepítéséről van szó, nem intézkedik arról, hogy ezeknek a kötött birtokoknak a tulajdonosai azért az összegért, amely a telepítés folytán hozzájuk befolyik, az állam által és pedig a földmivelségi kormány által kijelölendő helyen ezért az összegért hasonló értékű, vagy terjedelmű birtokot vásároljanak. Mert ily módon lehetne megközelíteni azt az ideát, amit a törvény is kontempál, hogy a kötött birtokok, hitbizományok stb. az erdősegekre koncentráldjanak és ne foglalják el a buzatermő kiskádogat.

Már Beksics Gusztáv ismeretes tanulmányában megemlékezett arról, hogyan lehetne a földművelésre alkalmas kötött birtokokat erdőbirtokokra áthelyezni és most itt lenne az alkalom ezt az eszmét sokkal szélesebb körben megvalósítani. A kötött birtokok ilyen értelemben való felhasználása kettős célt szolgálna. Először termékeny, művelésre alkalmas földhöz juttatná a földéhes népet s egyszerre orvosolná a szociális bajokat, másfelől pedig éppen azokon a vidékeken, ahol tulnyomóan laknak idegen nemzetiségek, a most nagyobb részt magyar vidékeken szolgáló gazdasági tisztviselők által a magyar kulturának is megbízható munkás férfiakat telepíthetne le.

Ezenkívül egy ilyen irányú intézkedés a telepítésre újabb és újabb források nyitna, megakadályozná azt, hogy a kötött birtokok jövedelme ismét lektőve lehessen a tulajdonos kezében. Azt óhajtánók tehát, hogy a kötött birtok dacára annak, hogy megtartaná kötött jellegét, forgó birtokká váljon és a „holt kéz” megleveledjen.

A IV. fejezet 116. §-a arról szól, hogy: „a földmivelségi miniszter a korlátozott forgalmu ingatlanok közül a községi, városi, törvényhatósági, egyházi személyi, egyházi területi, köz- és magánalapítványi, hitbizományi ingatlanokon a tulajdonosnak kérelmére haszonbérleti alapon nyugvó telepítést engedélyezhet.

Mi ezt a §-t nemzeti szempontból igen veszedelmesnek tartjuk, mert ugyanezt a célt, mit ez a javaslat elérni óhajt megakadályozhatja a kötött birtok tulajdonosa, ha a telepítést éppen ezzel a céllal ellenkező okokból kérelmezi. Azt óhajtánók tehát, hogy a kötött birtokokat nemcsak a tulajdonos kérelmére, hanem minden esetben, mikor a kötött birtok tulajdonosának a nemzetellenes munkáját tapasztalja a kormány, jogosítva legyen elrendelni a telepítést. Ilyen eljárás mellett a nemzeti vidékeken magyar telepítvényeket lehetne létesíteni, míg most e javaslat mellett arról kevesebb lehetne szó.

Ha tehát a földmivelségi miniszter most elérkezettnek látja az időt arra, hogy egy nagy, mélyreható birtokpolitikának alapjait lerakja, ezeket az alapokat úgy kell megvetni, hogy azokon a magyar állameszme erős oszlopait feltétlenül fel lehessen építeni.

A lány meghökkenett, de csakhamar megszólalt:

— Nekem ilyen a nézése, nem tehetek róla.

— Hát nem haragszik rám?

— Nem!

— Akkor jól van, isten áldja meg. Átértünk a hidon, indultam visszafelé. Ő ment tovább, mintha mi sem történt volna.

Másnap pontban delután két óra körül megint ott álltunk a villamos megállónál. A lánchnál lezállt, megint bicegett és ezzel vége volt. Harmadnap nagyon esett az eső. A kapu alatt álltam, nem volt esernyőm. Ő esernyővel jött. Lutett, hogy álljak az esernyő alá. A szemembe nézett, úgy mint régen, hidegen, fagyosan.

— Miért haragszik rám? kérdezte.

— Félek magától, rettentős hideg szemű vannak.

— Nézze, nagyon szeretnék magával beszélgetni. Kisérjenél Budára.

— Nagyon szívesen. Mit akar velem beszélni, azt se tudja ki vagyok.

— Nem baj, nem is vagyok rá kíváncsi. Van a maga nézésében valami rettentős, valami erőszakos, tudja valamit, ami fölélmel is, meg bizalmat is kelt. En magát már hó napok óta látom, de maga nem vett

észre, csak akkor... Azért néztem olyan sokáig magára, hisz nekem már régi ismerősöm volt akkor...

— Rendben van. Mit akar velem beszélni?

— Semmi különösöt, csak beszélni akarok magával. Nekem kedvem van hozzá. Tudja néha szeretnék meghalni, de gyáva vagyok és kelene valaki, aki buzdítson rá. Maga ugyanis gyűlöl engem, éppen jó volna erre a szerepre.

— En bizony éppen erre születtem. Amnyira utálok az életet, hogy mindenkinek csak azt tanácsolnám, hogy ölje meg magát mielőtt belekötött volna az életbe.

— Ugye, ugye? En is azt mondom.

Közben átértünk a Lánchnon.

— Nekem az angol kiscsaszonyhoz kelene mennem, de ha maga akarja, hát nem megyek. Eljönne velem sétálni ki a hegyek közé?

— El. Maga nagyon fiatal és romantikus hajlamu természetesen. De ennek így kell lenni és ez így is van jól. Tizenhét éves ugye?

Szép kifejlődött lány. Nem járt soha társaságra ugye? Nem volt soha fiatal ember ismerőse. Természetesen Vigyáztak rá. Most aztán meg akar halni. Ez is természetes.

— A papám miniszteri hivatalnok,

~ Elsőrendű uridivat és kalapüzlet ~

Szenes Lipót

Sátoralajuhely, Főter a megyeházával szemben.

Habig, Borsalinó és Pichler kalapok, férfi és fiu fehérműek, turista ingek, legújabb nyakkendők, utibőröndök, bőrárúk, keztük, sétabotok, esernyők, utitakarók stb. Uridivat különlegességek nagy választékban. ~ „Goodyear Welt” amerikai cipő.

Kizárólag jó árúk!

Olcsó árak!

~ Lichtmann-féle cipők, kitűnő minőség, csinos forma. ~

Nem szabad felednünk, hogy az a helyes birtokpolitika, mely feltétlenül, minden ízében a nemzeti érdekeket szolgálja. Látjuk ezt nemcsak a nagy nemzeteknél, hanem sajnos, látjuk itt-hon is, különösen Erdélyben, ahol az oláh pénzüzetek az utóbbi évtizedekben számtalan magyar birtokot vásároltak össze és az oláh nemzeti kultúra terjedésének ezek az összevásárolt birtokok vetették meg alapját, mert igaz mondás ez: „Akié a föld, azé az ország.”

Felhívás!

A magyar nemzet legnagyobb ünnepét, a szabadság és egyenlőség születésnapját,

március tizenötödikét

az igaz hazaszeretet meleg érzésével kívánjuk az idén is megünnepelni.

Ennek az ünnepnek méltó megünnepelésére kérjük fel városunk polgárságát.

Hogy a megélhetésért való súlyos küzdelmeknek mai megnevezett időszakában a dolgozó polgárság munkanapot ne veszítsen, az ünnepet

március 14-én

vasárnap tartjuk meg és pedig délelőtt 9 órakor a r. kath., 10 órakor a ref. és 11 órakor az izr. templomban tartandó istentiszteleten való részvétellel, majd fél 12 órakor a városi színházban nyilvános polgári ünnepel, este 8 órakor pedig a vármegyeháza nagytermében társasvacsorával.

anyám nincs. Igen visszavonultan élnék. Nekem nincs senkim. A rokonaim vidéken laknak, nem járunk sehová.

— Mondom, tehát meg akar halni.

Nem szolt semmit. Egy ideig szótlanul mentünk egy más mellett, aztán rám nézett.

— Maga nem akar meghalni?

— De hát tulajdonképpen mért akar meghalni?

— Nem is tudom. Meg akarok halni. Annyi az egész.

Nem tudtam kivenni belőle mért akar meghalni. Bizonyos hogy ő se tudta. Közben fölértünk a Gellért hegy oldalára. Egy hűvös helyen leültünk a fűre.

— Volt már maga szerelmes? kérdeztem.

— Nem én soha. Nem is tudom milyen az.

— Pedig tudhatná. Maga most szerelmes. Hogy kifejezte, azt nem tudom, de azt biztosan tudom, hogy szerelmes.

Az arczán halvány pír ömlött el, a szemeit lesitotta és a fűvet simitgatta az ujjával. Most hirtelen feltekintett, merőn a szemembe nézett:

— Hát igen, tudja meg, magába vagyok szerelmes. Halálosan, érti? És most hogy megmondtam, a női büszkeségem sem engedné, hogy ezt túléljem. Meg akarok halni, de a maga szemei előtt.

Görösök zokogós következett. Az arcát beletemettem a fűbe, a két

Minél nehezebb küzdelmeket kell a mai válságos időkben állami önállóságunk csak egyik részletének megvalósításáért is vívni, annál szükségesebb, hogy a nagy idők emlékezeténél találkozzunk felekezeti és foglalkozási különbség nélkül, szorosan egyesüljünk hazánk javának önzetlen szolgálatára.

Jöjjön el azért minden jó magyar ember!

Sátoraljaiújtelep, 1909. évi március hó 2-án.

Magyaros üdvözléssel:

Dokus Gyula.

Buza Barna, Kincsesy Péter.

MEGYE ÉS VÁROS.

(Vármegyei közgyűlés. Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága rendes közgyűlést 1909. évi március hó 23 ik napjának d. e. 9 órakor fogja megtartani. A közgyűlés nevezetesebb tárgyai: 1. A vármegye 1908. évi közigazgatási, árva és gyámhatósági zárszámadásának tárgyalása. 2. Az alispán érvényesítésére a közigazgatás általános állapotáról. 3. Belügyminiszter leirata a vármegyei nyugdíjalapról szóló szabályrendelet módosítása tárgyában. 4. Belügyminiszter leirata a fegyvertartásról szóló szabályrendelet megalkotása tárgyában. 5. Belügyminiszter leirata a vármegyei díjnyelvények fizetésének és szolgálati viszonyainak rendezéséről alkotott szabályrendelet tárgyában. 6. Belügyminiszter leirata a Kossuth-szobor elhelyezése tárgyában. 7. Belügyminiszter leirata Vömány Odön volt vármegyei főjegyző nyugdíjazása tárgyában. 8. Kereskedelemügyi miniszter leirata a fogadó, vendéglő, kávéház és kávémerősi ipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet

kezét kinyújtotta és rémesen, fuldokló zokogással sirt.

— Mi baja? Ne sirjon. En is szeretem magát. Ki re szeretne ilyen édes gyermekket. No halja, azért ugyan nem kell meghalni. Rendben van, szeretjük egymást.

Fölemelte fejét, nagy könnyes szemével bámulva nézett rám, miáltal én mosolyogva, bizelkedve nyúltam a keze után. Megfogtam a kezét és a könnyein át láttam valami halvány, elhaló, végtelen szomorú mosolyt. Aztán elfordította a szemét és nem nézett rám jó darabig.

Mit beszél itt össze-vissza! Lehet hogy szeret engem, lehet. Nem vonom kétségbe, de ez a szerelem gyerekes és romantikus, tehát ostoba. Nem is akarok tudni róla semmit.

Idegesen hadartam, a lány elképedve nézett rám egy pillanatra. Szinte kétségbeesve mondta:

— Maga most kialszta a titkomat és fojtogat, pedig tudja, hogy meg akarok halni anélkül is.

— Dehogyan akar maga meghalni. Meglátunk egy embert, megszerezzük, mert kopott a ruhája, mert taitán más, szokatlan a megjelenése. Aztán megkérdelem tőle, hogy oda-dobja magát, feláldozza az ideálját, meglopja az álmait, megváltoztatja az életrendjét a maguk kedvéért. Miért? Azért mert magának szép szemei vannak? Nem, menjen haza, ne gondoljon rám többé. Az én rossz világomat nem cserélem el

tárgyában. 9. Kereskedelemügyi miniszter leirata a Sátoraljaiújtelepben felállítandó üzlethezjáróság tárgyában. 10. Hajdu vármegye, Debrecen és Kolozsvár szab. kir. városok átirata a „Ne temere“ kezdetű pápai dekretum érvénytelenítése tárgyában. 11. Turóc vármegye átirata a községi és körjegyzők nyugdíj ügyének egységes rendezése tárgyában. 12. Pozsony vármegye átirata az általános vasárnapi munkaszünet kötelező kimondása tárgyában. 13. Pozsony vármegye átirata a pornográfiai irodalmi termékek és detektív regények árusításának betiltása tárgyában. 14. Abau-Torna vármegye átirata a vármegyei számvéviszóságok visszaállítására tárgyában. 15. Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei átirata a vármegyei pótadók kivételének és kezelésének egyszerűsítése tárgyában. 16. Komárom vármegye átirata a gazdakörök szervezése tárgyában. 17. Ung vármegye átirata a kötelező lépéne oltásról szóló szabályrendelet tárgyában. 18. Alispán javaslata a Homonna-tavarna eseménnyel törvényhatósági közut államosítása tárgyában. 19. Alispán javaslata a Tavarna-újszomor-jeszói vicinális utnak a törvényhatósági utak sorába leendő felvétele iránt. 20. Alispán javaslata főszolgabírói lakások és hivatalos helyiségek építése tárgyában. 21. Alispán jelentése az új vármegyei elnöki építésre beérkezett pályatervek felülbírálatáról. 22. Alispán javaslata a millenniumi és ellenállási éveknek a községi és körjegyzők, valamint a segédjegyzők igazgatási idejébe kétszeresen leendő beszámítása iránt. 23. A közigazgatási bíróság leirata Fritsch Albert és társai végkielégítési ügyében. 24. Zemplén vármegye gazdasági egyesületének indítványja a hegyvidéki kirendeltség hatáskörének kiterjesztése tárgyában. 25. Az „Erzsébet“ közközház kibővítése érdekében készített terv díjazására megszavazott 1000 korona kiutalása. 26. Az 1908. évi anyakönyvi tiszteltetők és államjegyzők számadása. 27. A Küstenbaum Márton-féle a/a

azért amit a maga szerelme nyújtott. Menjen haza, ne bántson engem.

Anélkül, hogy csak rá is néztem volna, felkeltem és indultam haza felé. Valami kaján gyűlöletűre lobogott bennem. Visszaadtam azt a sok keserű visszautasítást, amiben részem volt a nagy úri kisasszonyoktól. Mindig a cipőmet nézték, mindig a kopottságom akadhat fenn és be sokszor láttam eszűndes mosolygást a szemükben, mikor a riánsnál állottam és néztem a teniszcipő kisasszonyokat. Most megfiztettem. Mért legyen én az ő romantikus hajamának a médiuma? Mindez pedig történt ezelőtt öt-hat esztendővel.

II.

Ernek a szomorú történetnek a vége most jászik. A villamoson ülök, szemközt egy bájos, fiatal asszonyka. A villamoson mindig megszoktam nézni az utasaimat. Ahogy a szemünk találkozott, valami homályos derengés kelt bennem. Ezeket a szemeket már láttam valahol. Ő is hosszán nézett rám és szinte láttam, hogy ő is keres az emlékezetében valami pontot, amihez a szeméyemet köthetné. Oda ültem mellé. Egészen a füléhez hajoltam.

— Ismer maga engem!

— Igen.

— Tudtam, mert ezeket a szemeket már láttam valahol.

— Akkor is a szemeit üldözte.

pitvány 1908. évi számadása. 28. A vármegyei kéményseprők kérvénye a kéményseprői szabályrendelet módosítása iránt. 29. A szomatori körjegyzőség rendszerezési ügye. 30. Sátoraljaiújtelep r. t. város képviselőtestületnek határozata a Rákóczi-szobor alap javára eddig befolyt összegnek a vármegye részére leendő átengedése tárgyában. 31. A községek költségelőirányzatai és zárszámadásainak tárgyalása. A már beérkezett és még beérkezendő összes a közgyűlés által intézendő ügyek.

(Állandó választmány ülése. Zemplénvármegye az állandó választmányának ülést a főispán március hó 22-nek d. e. 9 órájára tűzte ki.

SZÍNHÁZ.

— márc. 13.

Most kivételesen el kívánunk térni a rendes sablonról és az előadások bírálatá helyett, a közönség viselkedésének bírálatával kezdjük kritikánkat. Nem hallgatjuk el ugyanis szó nélkül azt az indolenciát, mellyel közönségünk a társulattal szemben viselkedik. Mi voltunk mindig azok, akik nem nézve semmiféle mellékkörülményeket, hiszen az igazsághoz bíráltuk a társulatot és nem kiméltük a direktiót, sem a társulat tagjait, ha a közönség jogos igényeit nem találtuk kielégítően. Mi voltunk azok, akik elsősorban kívántuk a társulat rekonstrukcióját, de ép azért mi kívánunk lenni az elsők, akik konstataitjuk, hogy igényeink kielégítésére találtak. A társulat tagjai és az igazgatóság mindent elkövetnek, hogy a közönség igényeit kielégítsék.

A legutóbbi előadások a legnagyobb siker jegyében folytak le.

— Mondja meg, ki maga asszonyom...

— Nem lehet. Az életem legnagyobb szígyene köt a maga emlékéhez. Nem akarom megismételni. Örülök, hogy nem emlékszik.

De most már emlékeztem ám. Egy pillanat alatt eszembe jutott, az egész szomorú történet. A Gellérthez, a zokogás, a bosszu, minden. Erett észszel most elégtételt adok neki.

— Boesásson meg, akkor boldog gyerek ember voltam. Elégtételt akarok önnek adni. Itt vagyok rendelkezésképelem.

Az asszony fölényesen mosolygott, felállt, egy hideg biccentéssel köszöntött és ment ki. En meg bambán, üres arccal bámultam utána. Egyetlen érzés fogott át az egész uton. A szígyen érzete és a tudat, hogy minosen a világon olyan bosszu, amit vissza ne lehetne bosszulni. Az ember gyilkos kegyetlenséggel marja a másikat, a másik meg őt, fáj mindkettőnek, hogy gaz dolog, de gyilkolunk mióta az első ember megölte a másodikat.

Eszembe jutott, hogy milyen boldogtalan lett volna az a lány, ha én meg nem bosszulom magamat. Egy szegény bohém felesége lenni, nem irigylendő dolog. Most meg láttam az arcán a boldogságot, mert hiszen ilyen gögös nem lehet c-ak igen boldog, vagy igen szerencsétlen ember.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megelőzti a köhögést, válalékok, éjjeli izzadást.

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ár: Üvegenként 4.— koron.

Ugy az operett, mint a drámai előadások elérték azt a fokot, melyen túl igényeket egyáltalán nem támaszthatunk. Es mit látunk ezzel szemben a közönség részéről? Folyton üres házak nézik végig az előadásokat úgy annyira, hogy a díreklói a rendes napi kiadásokat sem képes fedezni.

Illo tisztelettel kérdezzük tehát közönségünket, hogy nyilatkozzék a felöl: mit akar? Mik az igényei, melyek teljesítésétől függ a társulat pártolása? Mi — és ezt bizonyos szegyenkezéssel vagyunk kénytelenek kijelenteni — már igazán nem tudjuk, hogy az új helyi közönség igényei mely fokon találhatnak kielégítésre.

Eddig ugyanis az volt a kifogás — és ezt mi is jogosnak ösmertük el — hogy megfelelő vezető szubrett szükségés ahhoz, hogy a társulat elfogadható előadásokat produkáljon, Most meg van ez is. Kállay Jolán szerződötésével ez a kívánság minden tekintetben kielégítő megoldást nyert. Es a közönség még mindig távoimaradásával tüntet.

Nem tudjuk megérteni a közönség viselkedését. Nem tudjuk megérteni különösen most, amikor a társulatot a közelmúltban ért nagy, elviselhetetlen csapás után a közönség résztevő elnézése és a múlt szezonnál is fokozottabb pártfogása volna indokolt. Lássá be hát a közönség, hogy a társulat részéről vele szemben gyakorolt előzőekénység viszontszolgáltatára kötelez legalább annyiban, hogy a színházi az eddiginél élénkebb, pártfogásban részesítse. Lássá be, hogy ilyen pártfogás mellett igényeket támasztani annyira nem szabad, hogy a legutolsó ripacstársulat ellen sem volna szabad kifogásokat emelnie.

— **Reprizek.** Szerdán este a „Dollárkirálynő” ment részben új szerepztásban. A Dollárkirálynő szerepét ezuttal Kállay Jolán alakította. Kállay Jolán művészetét már nem egyszer méltattuk a lapok hasábjain. De az a művészet, mellyel ezt a szerepét alakította, föltötte áll minden bírálaton. Legkivált ének tudását ragyogtatta ez estén. Ragyogó szépségű, bájosan hangzó szopránja elragadóan csengett ebben a szerepében és párosulva egy finoman élezett, de amellet diskkrét játékkal valósággal lázba hozta hallgatóit. Különösen az első felvonás fínáljában ért el nem mindennapi hatást. Játékában méltó partnere volt *Várady* Márton, aki Dénes László szerepében szerzett érvényt szép bari-tonjának. Tom szerepét *Szőregli* játszott a szép sikerrel. A többi szereplők a multkorhoz hasonlóan jók voltak. — **Penteke** a „Komédiások” ment felhíyárák mellet. A darab a régi szerepztásban a régi siker mellet folyt le.

— **Keserü mézeshetek.** Szerdán este Kövesy Albert csekély értékű vigjátékát: A „Keserü mézeshetek”-et mutatta be a társulat. A darabról kevés irni valónk van. Amolyan tucat munka, amely nyári szinkörök részére készül. A közönség azonban jól mulatott a sok zagyaságon, amennyiben a szereplők igyekeztek jól produkálni. Elsősorban kell megemlékeznünk *Magas* Béláról, *Fekete*

Rózsiról és *Harmath* Zseniről, akik művészi képességük legjavát nyújtották ez estén, de jók voltak: *Kertész*, *Völgyi*, *Thurzó* Margit és *Székely* Sári is.

— **Színházi hírek.** Özv. Polgár Béláné férje halálával átvette a társulat vezetését és a művészetével *Bátossy* Endre rendezőt bízta meg. Polgárné minden lehetőt elkövet, hogy a közönség igényeit kielégítse. A főváros és vidék legjobb slágerdarabjait szerzi meg előadásra. Legújabban — az előle-ges színházi jelentésben jelzett darabokon kívül — *Szerencse* malac, *Kedélyes* paraszt, *Kóbor* istenek e. operettek, *Kivándorlók* és *Gyermekkirály* e. színművek előadási jogát szerzte meg. Ugy látszik tehát, hogy változatos és sikeres színi szezonnak nézünk elébe.

Színházi műsor:

Vasárnap: Délután „A cigány.” Este „Erdészleány.” Hétfőn: Délután „Magyar dal”. Este „Csókirály”. Kállay Jolán felépítével. Kedden: „Koldusgróf”. Szerdán: „Tolvaj”. Csütörtökön: „Casanova”. (Zóna). Pénteken: „Tatárjárás.” (Zóna). Szombaton: „Baba.” Kállay Jolán felépítével.

HIREK.

Csalán krónikája.

Egy rendőr, kinek világ életében Csak ásó s kapa volt a kezében, Mint védelmi eszközt Revolvert kapott S hogy egy napon járja a várost; Lát egy alakot, Ki a falhoz lapuiva Remegve, bujva A hóna alatt szorongat valamit S a rendőr láttára futni kezd. Mire Andris biztató szóval Finom modorban eképen szólal: Haj kend! Az Istené! Megálljék! Várjon! Mert ha szalad el nem találom.

Ha majd egyszer tűz lesz minálunk,

Az első amit kell csinálnunk, Hogy kisébbedjék a bajunk A tüzelőhöz rohanunk. De jaj az álomásnak kútsza, Ami Újhelyben nem is fűrésza, A háziurnál van létében, Ki Ostendén nyaral éppen S a kules bent van a nadrág [zsebében].

— **Felhívás a közönséghez!** A márciusi ünnepségeket előkészítő bizottság ez uton kéri fel városunk közönségét, hogy holnap, vasárnap reggel házaikat lobogózzák fel.

— **Március 15. ünnepe** az iskolákban. Március idusát, mint minden évben, ugy ez idén is szép ünnepélyek keretében ünneplik meg a tanintézetek:

A sátoralj helyi állami polgári leányiskola március 15-iki ünnepélyének műsora: 1. Himnusz; Enekli a leánykar. 2. Alkalmi felolvasás: Tartja dr. Tóth Alajosné, Bláthy Margit tanítóné. 3. Honfi dal: Enekli a leánykar. 4. Kössetek köszorut, Költemény. Szavalja: Sacher Iona II. oszt. t. 5. A szent dal. Költemény. Szavalja: Papp Piroska I. o. t. 6. A reb. Költemény. Sza-

valja: Székely Szilárdka IV. o. t. 7. Magyarok Istene. Költemény. Szavalja: Szentgyörgyi Bona III. o. t. 8. Szózat. Enekli a leánykar. 9. Alkalmi beszéd. Mondja Gvulái Károly polgári isk. igazgató.

A sátoralj helyi rom. kath. fő gimnázium Kazinczy önképzőkörre a szabadság ünnepének emlékére az intézet tornacsarnokában 1909 övi március hó 15-ikén d. e. 10 órakor ünnepélyt rendez, melyre a t. szülöket és tanügy barátaít tisztelettel meghívja az igazgatóság. A ünnepély műsora a következő: 1) Szent Gály Gyula: Szabadságharosi dalok. Előadja az ének- és zenekar. 2) Petőfi Sándor: Talpra magyar! Szavalja Thurányszky László VIII. o. t. 3) Erdélyi Dező: Eredeti kurucz ábránd. (Lavotta első szerelme.) Csalánbalmon előadja Reviczky Abraham VII. o. t. 4) Ünnepi beszéd. Mondja Kantha Géza VIII. o. t. 5) Arany János: Elet, élet... Toborzó. Előadja az énekkar. 6) Erdélyi Zoltán: Március 15. Szavalja Buday István IV. o. t. 7) Bihar János: Hadik őbester nőjaja. Előadja a zenekar. 8) Abrányi Emil: Március 15-én. Szavalja Kules Kálmán II. o. t. 9) Szent Gály Gyula: Rákóczi induló. Előadja az ének és zenekar.

Ünnepélyek lesznek még ezeken kívül a polgári fiúiskolában, ahol *Kertész* Ödön igazgató és *Gárdos* Mór tanár tartják az ünnepi beszédeket, a Karoli-csúban, a róm. kath. status quo izraelita, auth orth. izra elita és az álami elemi népis-kolákban.

— **Halálozás.** Bettehóim Márton sátoralj helyi sórnagykereskedő, f. hó 11-én elhunyt. Az elhunytban városunk társadalma egyik kiváló tagját veszítette el. A közéletben, mint a város képviselőtestületének és a vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, élénk részt vett. A sátoralj helyi kölesönös önszögélynek hitelszövetkezetnek igazgatósági alelnöke volt. A sátoralj helyi függetlenségi körnek mint egyik alapítója, lelkes részt vett a pártéletben a függetlenségi elve-kért vívott kemény harcok idején. Temetése óriási részvét mellet f. hó 11-én d. u. 4 órakor volt.

— **A Kazinczy körből.** A Kazinczy kör f. hó 17-én este 6 órakor estóyt tart *Magy* Engelberth tankerületi főigazgató tart felolvasást „Erdős az otthonban” cím alatt. *Vilcs* Béláné, *Liszy* Kornélia Liszt-Wagner átiratában *Tauhausert* adja elő zongorán és *Buzs* Barna orsz. képviselő „Virágok szerepe az életben” e. alatt fog felolvasást tartani. A kör ezen nagyon érdekes estélyre — mely tagoknak ingyenes — felhívja a közönség figyelmét. — F. hó 22-én este 6 órakor a Svördström testvérek világhírű kvartette fog hangversenyt tartani a Kazinczy körben. Et estélyről legközelebb bővebben írunk.

— **A postaigazgatóság figyelmét** kénytelenek vagyunk felhívni arra a tarthatatlan, igazán szegényle-tes állapotra, mely a feladott levelek továbbítása körül uralkodik városunkban. Ugyanis nálunk az a divat, hogy este 7 órakor kiszedik a postán levő levélgyűjtőből a levelet és az azután érkezőket már csak másnap továbbítják. Budapest felé esti 9 óra 20 percek, Kassa felé esti 8 óra 30 percek megy az utolsó vonat. Nem volna-e lehetőség 8 órakor és 9 órakor kiszétni a leveleket és azokat továbbítás céljából egy biciklis küldőnecel még a kassai, illetve pesti vonat-

hoz kiküldeni? A város kereskedőinek érdeke követeli ezt a csekély áldozatot, melyet egy oly magas nivón álló intézménynak, mint a magyar posta, már jó hírneve érdekében sem szabad megtagadni.

— **Eljegyzés.** Dr. Kálmán József beregszászi ügyvéd e hó 7-én eljegyezte Weinberger Annát özvegy Weinberger Samuné leányát Pázdicsról.

— **Szöleszeti és borászati szakosztályi ülés.** A Zemplén vármegyei Gazdasági egyesület szöleszeti és borászati szakosztálya legközelebbi ülést f. hó 16-án kedden d. u. 2 órakor tartja meg.

— **A bornyilvántartás.** A borhamisításról és hamisított bor forgalombahozataláról szóló törvény intézkedése szerint a bornyilvántartási lajstromok vezetése ez év márciusának elsőjén megkezdendő. Minthogy azonban e nyilvántartás vezetése a földmívelésügyi bizottság előterjesztésére a földmívelésügyi miniszter felmentést adhat a törvényhatósági bizottságoknak erre vonatkozó előterjesztéstük megtételére kellő idő nem áll rendelkezésre, a földmívelésügyi miniszter a bornyilvántartás megkezdésének határidőit 1909. június 1-ig meghosszabbította. Eelhívja egyzersmind a törvényhatóságokat, hogy indokolt előterjesztésüket a nyilvántartás vezetése alól való felmentés iránt május 20-ig tegyék meg, mert ez idő eltelével a jog igénybe nem vétele esetén ugy tekintik, mintha a törvényhatóságok kivételés intézkedéseket létesítenek senkivel szemben nem kívánódnak s így a bornyilvántartás június elsőjéltől mindenki-vel szemben feltétlenül kötelező. E leiratról a törvényhatósági bizottságok a területükön működő boren-ferőző bizottságok elnökéit is érte-síteni tartoznak.

— **Sorozat.** A sátoralj helyi járás után most a vármegye többi járásában tartják meg a fősorozást. Sátorajju helyi város utolsóának kerül sorra és csak folyó övi május 7-én kezd sorozni a mikor az új helyi illetőségű ifjakon kívül a városban tartózkodó idegen illetőségű állitások-telesek is sor alá kerülnek. A fősorozás május 7-én és 8-án fog végbemenni.

— **Tűz.** Folyó hó 12-én este 6 óra tájban tűz ütött ki *Friedman* Mór bórkereskedő Munkácsy utcai házában. A ház délnyugati külsőálló részének tetőzete gyuladt ki és teljesen ledőgött. Ezt a lakrészt *Szidler* Mór és *Klein* Jakab bérlik lakják. A hatalmasan felcsapódó lángostól a kellő időben érkezett tűzoltók fáradozásának dacára tüzet fogott *Szilvassy* József szomszédos asztalos műhelyének tetőzete és a tulajdonos által használt lakórész teteje is, mely részben megégett. A kar biztosítás utján megtörül.

— **A tavaszi állatösszeírás.** A földmívelésügyi miniszter körrendelete alapján a törvényhatóságok területén most folytatják az 1894. évi XII. t. c. alapján a haszonállatok összeírását. A szarvasmarhákat, lovat, szamarat, öszvört, sertést, juhót és kecskét a legelőre kihajtás előtt, de legkésőbb március hó végéig kell összeírni és állategészségügyi szempontból meg kell vizsgálni. A miniszter az állatok összeírásához megfelelő nyomtatványokat küldött szét. Felhívta egyuttal a polgármestereket, a járási főszolgabírókat, hogy az állatösszeírással megbízottak szabatos munkáját legelőrebben ellenőrizzék. Ugyancsak fölkörta a vármegyeik alispánjait, hogy a közgazdaságilag jelentékeny munkákat

Vizvezeteki és csatornázási berendezéseket jutányos árban; házi vizvezetékek jókárban tartását csekély évi díj mellett vállalok. Új berendezéseket részletfizetésre is eszközök.

Magam a nagydemü közönség b. pártfogásába ajánla, maradok kiváló tisztelettel:

FACINI QUIRINO Sátoralj helyi Andrassy-utca 42. szám.

szabatos végzése és ennek legkésőbb május 1-ig hozza való beküldése iránt körültekintő intézkedéseket tegyenek. Kivételül tesz a miniszter azon havasi helyekkel, ahol a bejárás aprílisban épenséggel nem történhetik meg. E helyeken az összejár legkésőbb május 15-ig kell összküldni Hangsúlyozza a miniszter, hogy a városi hatóságok és járási főszolgabírók, mint közvetlenül vezető hatóságok, megfelelő eljárásán fordul meg az összejár sikere, ennél fogva számít a miniszter hivatalos kötelességükre, hogy ezen tisztán a közigazgatás rendező eszközeivel végrehajtandó munka meg fog felelni annak a fontos célnak, melyet szolgálni hív átva lesz.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Folyó hó 11-én délután 1/4 5 óra tájban Bánóczy Kálmán péksütődjében mellbe lötte magát Groszman Herman páhézai születésű, 24 éves, izraelita vallású pékségéd. Az öngyilkossági kísérletéről azonnal értesítették a rendőrséget, a honnan Juresó Aposton rendőrbiztos ment ki a helyszínre. A halála szánt fiatal ember a pékműhely egyik szobájának asztalán, egy hatlábú forgópisztolyalál lött a szíve tájéka alá. A golyó semmiféle nemesebb részt nem érintett, úgy, hogy a fiatal ember sérülése nem életveszélyes. A helyszínen megjelent dr. Szepessy Arnold városi főorvos rendelkezésére Groszman Herman pékségédet hordágyon a közkórházba szállították, a hol annyira magához tért, hogy másnap az öngyilkosság okára nézve ki is hallgathatták. Az öngyilkosság oka ösekélység, egy kis család per-patvar.

— **A becsületes megtaláló.** A honmonnaolykai gyalogpostás az izbugyarárdányi állomáson szokta átvenni a továbbításra szánt küldeményeket. Pár nap előtt az olykai fűrészgár részére egy ládikó is érkezett 22,000 korona tartalommal. A m. kir. posta kútlábu, tollatlan küldönne felkuperodott egy fátzállított szekérre, honnan a láda lerázódott — s elmaradt, Merkur fia azonban keresésére indult a csinos öszegnek, amelyet ládástól együtt átadott neki egy, az uton utána ballagó „becsületes megtaláló”, a kiről azonban a történeti hüség kedvéért fel kell jegyeznünk, hogy halvány fogalma sem volt arról, miszerint a ládikóban 22000 korona rejlik.

— **Elítelt-körjegyző.** A sátorlajuhelyi kir. törvényszék f. hó 10-én tárgyalta Zapoteczy Péter nemesfalvai körjegyző lapunkban már ösmertett közíráthamisítási ügyét és az enyhítő körülmények figyelembe vételével 10 napra átváltoztatható 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— **Hangverseny a központi ká. házban.** A színházi zenekar f. hó 14-én, vasárnap este a színházi előadás után nagy hazafias hangversenyt rendez. Kadlécsek Rezső színházi zenekari igazgató vezetése alatt a központi kávéházban. A nagyzaszabásnak ígérkező hangversenyre felhívjuk közönségünk figyelmét.

— **Vesztett kutya által megmárt ember.** Pecsér József helybeli iparost folyó hó 11-én egy gazdátlan kóborló eb megmárt. A megmárt iparost a városi főorvos véleménye következtében a budapesti Pasteurintézetbe küldték.

— **A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya** a tanulmányi kirándulások és a diakturisták érdekében a punk utján a következő levelet intézte az összes tanintézetekhez: „Igen tisztelt Igazgatóság! Van szerencsénk szíves tudomására hozni, hogy a tanulóifjúság kirándulásainak előmozdítására tavaly próbaképpen 30 tanulóra szervezett kiállítású 40 tanuló befogadására kibővíve ez idén is életbeléptetjük,

s hogy — előzetes bejelentés mellett — nemcsak tanintézetek hivatalos kiránduló-csoportjai, hanem egyes diakturisták is kaphatnak benne tisztességes éjjeli szállást, személyenként 20 fillérről. Tisztelettel kérjük a Nagytekintetű Igazgatóságot, hogy a tanulóifjúságot érő az újításról értesíteni méltótaskék. Megjegyezzük, hogy a diák-szálló vendégei a Osztály vendéglőjében kedvezményes ártért ellátásban részesülnek, s hogy az Osztály vezetősége részéről a legnagyobb figyelemben részesülnek. Ugyanez vonatkozik azokra a felnőtt turistákra is, a kik az Osztály eperjesi vagy bárfai turistaszállóját igénybe veszik (egy-egy meghalásért 80 fill. jár.) Együttal van szerencsénk a Nagytekintetű Igazgatóság szíves tudomására hozni, hogy tanintézetek kirándulásai számára szívesen állítunk össze igényöknek megfelelő utitervet, s hogy e tervek kivételében is szívesen segítünk, még pedig nemcsak az Osztály területén Sáros megyében, hanem a Magas-Tatra vidékén is a M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztályának elnök sége.”

— **Ismét kutyazárlat** Ujabbán előfordult vesztségese esete miatt a rendőrkapitány a nemrég feloldott zárlat után ismét 40 napi kutyazárlatot rendelt el a város összes kutyáira.

— **A mezőgazdák érdekelni fogja,** hogy az utóbbi két évben az impregnált repamag körül keletkezett vita és a szakajtaban fejlődött toh-hare jelenleg mily fordulatot veti. Határozottan annak a partnak győzelemmel végződött, mely az impregnált repamag mellett foglalt állást. Ugyanis mint értesülünk a repamag termelés hazájában Quedinburgban (Eszak Nemzetország) gazdák és kereskedők kívánságára „Repamagot Impregnáló Vállalat” létesült Waegener és Tarsa cég alatt, ahol bizonyos ítétek elenében úgy gazdik mint kereskedők impregnáltatják repamagjaikat. Ezen a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint hajjuz, rendkívül igénybe van véve, így tehát a gyakorlat ismét rácafoltt a szürke teoriára és az a tudomány, mely az impregnálás ellen agitált, esodott moudott. Hogyan is mondta boldogult: „A kutya ugat, a karavan halad.”

— **Baleset.** Csörghe László helybeli kereskedőtanuló e napokban felhúzó kötelén tengeri fűvet raktározott a padlásra. A felhúzó kötel a nagy teher alatt elszakadt és a bal tengerifüli a tanulóra zuhant, a ki ennek következtében több zuzott sérülést szenvedett. Lakásán ápolják.

— **A vér az élet.** Ez a legnagyobb élet igazság, mert egészséges és normálisan megalkotott vér nemcsak a testre hat, hanem a szellemre is, a mi az embert egészségessé, vigd, életörömtől ragyogóvá és világosan gondolkozóvá teszi. A vér a forrás, amelyre egész testünk fel van építve. Ferromanganin erősíti és tisztítja a vért, együttal megszünteti a sapadtágot, hagyadt szemeket, szellemi és testi gyengeséget, kiütéseket, friss egészséges kiezést és rozszá arcot köcsönöz. Egy család se mulassza el tehát a Ferromanganin állandó használatát, különösen ha gyermek van a háznál, mert egészséges és normális vér végtelenül fontos a fejlődésre. Ara 3 korona 50 fillér üvegenként. Kapható gyógyszerárakban. Ferromanganin Cie., Wien, Annagasse 3.

— **Felhők.** Irta Barabás Abel. A Petőfi Haz cejjait elősegítő és a Petőfi-re vonatkozó irodalmi és életrajzi adatokat feldolgozó Petőfi-Könyvtár, szerkesztik Endrődi Sándor és dr. Ferenczy Zoltán, IV. füzeté gyanánt Barabás Abel-nek, Petőfi ismert, tudós életirójának nagy-szabású tanulmányát adja, mely Felhők címet viseli. Barabás Abel kitűnő methodiával fog neki a

nagy feladatnak: vizsgálja, elemzi, boncolja előbb a költő lelkét abban a korszakban, mely a Felhők et megelőzte s előbbin állítja a lángeszű huszonkét éves ifjút, aki ez időben már az élet minden viharát átélte. Szíve szerelmében csalódott; első ideáljai, Mednyánszky Berta ridengen visszautastotta szülei koldusbotra jutnak; ellenfelei, korlátolt kritikái ócsárolják, pedig ő büszkén érzi, hogy első költője az országának. E pesszimistikus hangulyrát ismerteti Barabás Abel, mikor gondolatgazdagsággal s erős judiciummal és azzal a rajongó, odaadó bálumattal, mely az írónak Petőfiről ir minden sorát eddig is jellemzte. Az érdekes, olvasmányos is vonzó kötet a „Petőfi-Könyvtár” már széles körökben népszerű, dekoratív czimlappal ellátott, izléses köntőseben jelent meg Kunossy, Szilágyi és Tarsa kiadásában. Ara 1 korona 20 fillér, amelyből egy részt a Petőfi Haz javára szánnak az adoztatésk kiadók.

A lélegzés

okkal könnyebb mar az első néhány SOTT-féle. Emulsió után is és ez a megkönnyebbülés napról napra növekedik.

Ezen és ezen tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül, ép ily szembeötöl a javulás az általános egészséget illetőleg.

Étvágy és álom
visszatér s az emésztés javul. Próbálja meg s meg fog erőt győzödni.

SCOTT-féle Emulsiót
Egy eredeti üveg ára 2K. 50 f.
Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vaskezelésére is alkalmas. A szíve betegségei módoszer véd. jeget, a ha. laest, körök. Gyógytárba venni.

PASZTORY

ÉLŐVIRÁG-KÖTÉSZETE.

Telefon 57—33.

Csokor- és koszorú-kötésért az országban a legtöbb első díjjal kitüntetve.

BUDAPEST, Rákóczi-út 3.

Nemzeti színház.

Képes árjegyzék díjtalan.

Vidéki megrendelésekre nagy figyelmet fordítok.

KÖZGAZDASÁG.

Felhívás a tokaji borvidék bortermeleihez.

Az új bortörvény életbelépésével új korszak nyílik meg a tokaji borvidék életében. De meg a törvény, bármilyen helyesek is a rendelkezései, csak alap lehet arra, hogy azon elindult segítségünk válságos helyzetünkön. Ezért kétszeres kötelességünk most, hogy a jó alkalmat felhasználva, megmozdjunk s igyekezzünk kedvezőbbé tenni boraink értékesítési viszonyait.

Legnagyobb bajunk az, hogy borainkat nem ismerik. Tudja a világ, hogy van tokaji bor s hogy ez a borok királya, de a sok visszaélés fojtan mar eleve bizalmatlan minden bor iránt, a mit tokaji néven kínálnak. Nem tudja, hogy igenis lehet valódi tokaji bort aránylag olcsón kapni, nem tudja, hogy e vegett hova kell fordulnia?

Szóval ma már cögér kell a jó bornak is. Tapasztalás igazolja, hogy kisebb mértékű hirdetéssel is, ha reális árak, felettien jó minőség és pontosan kiszolgálás járul hozzá, nagyon szép eredményeket lehet elérni s jó jövő közönséget biztosítani. Mennyivel többre mehetünk, ha egyesült erővel hirdetőnk a borainkat s ismertetőnk meg a világot a tokaji borvidék viszonyaival!

Ez a megfontolás vezette a Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület szőlészeti és borászati szakosztályát arra az elhatározásra, hogy idősáki lapot ad ki, amelynek célja legyen a tokaji bortermelek helyzetét, viszonyait, a bor kitűnőségét, hozzáférhetőségét, ismertetni s a tokaji bor iránt való érdeklődést a nagy-közönségben felkeltetni.

A lap osinó kiállításban egyelőre 30,000 példányban negyedévenként egyszer jelenne meg a tokaji borvidékre vonatkozó közleményekkel s bortermelek és kereskedők hirdetéssel. Magyar, német és lengyel nyelven adnók ki s ingyen küldönök egyelőre szét Magyarországra és az osztrák birodalomba.

Magá a lap három részből állana. Első része a tokaji borvidékre vonatkozó ismertető közleményeket hozna, második része közlön állandóan a bortermelek borkészletét, harmadik részében hirdetések lennének.

A borkészletek rovatában minden bortermele bejelentett bormennyisége közöve lenne, természetesen úgy, hogy minden borfajnak külön sor jutna. Fizetni kellene minden sor után évenként, tehát négyszeri közzététel 4 koronát. Mindenki tetszés szerinti számú sort vehetne igénybe.

Látható, hogy ez a képzeltet legutjánysabb hirdetési módja a tokaji boroknak. A terv alkor, való-sulhat meg, ha minél többen és több sorra jelentkeznek.

Együttal, miután a 4 koronás díj a lap fenntartására még nem lesz elég, nagyobb bortermelektől s más érdekeltektől így a tokaji borvidék közöseitől s a tokaji borvidék területén működő pénzintézetektől s vállalatoktól ezen felül külön adományokat is kérünk a közérdekű célra. Ugy az adományok, mint közzétételi díjak aláírása 3 évre kötelező, mert csak így lehet a lapot megindítani.

Hirdetéseket külön megállapodás szerint vesz fel a lap. A lap közzétételéhez való hozzájárulásra szóló felhívás és aláírás ív a Tokajhegyalja összes községeiben néhány termelőnek oly kérelemmel küldetett meg, hogy a gyűjtéseket foganatosítani sziveskedjenek. Egyszermind megküldettek azok az összes nem Hegyaljan tartózkodó tokajhegyaljai termelőnek is. Ha netalán a cím elégtelensége miatt az aláírás ívet ket egységek nem kapták volna kézhez, egyszerű megkeresésre készséggel küld ilyeneket az egyesület titkári hivatala.

Felkérjük az igen tisztelt termelőket, hogy az aláírás ívet a Gazdasági Egyesület címére, a pézút pedig a Sátorlajuhelyi Takarékpénztárba Sátorlajuhelybe minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Az aláíróktól egy évi összeg a gyűjtők által már most felvehető, illetve bárki által beküldhető. A beküldött összegek havonként a Gazdasági Értesítőben lesznek nyugtázva.

Olyan hosszú tespedés és megpróbáltatások után ideje már, hogy megmozduljunk, életjeit adjunk magunkról s igyekezzünk kivívni magunk számára azt a jobb sorsot és felelővázzat, melyhez borunk hasonlíthatatlan kitűnőségénél fogva jogunk van.

Hazafiuu tiszteléttel:

Thuránzky László,
szakosztályi elnök.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Tudósítóinkat kérjük, hogy a márciusi ünnepegerőlről kimerítő tudósításait azonnal juttassák hozzánk.

Gálszécsi tudósító. Válassza későn érkezett s így csak jövő számunkban közzéhetjük.

B. M. Bpest, Legközelebb sorát ojtjuk.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA,

Magyar királyi államvasutak üzletvezetősége Miskolc.

4037—1909. szám.

Hirdetmény.

Üzletvezetőségünk területén folyó évben szükséges 4700 q. portland cement szállítására nyilvános pályázatot hirdetünk. A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlati feltételnél kötelező részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás az alírott üzletvezetőség általános osztályánál megtekinthető és ugyanott díjtalanul kapható. A szabályszerűen kiállított I. koronás magyar kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok a 60 fillér értékű okmánybéllyel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve és ezen külfizimel: „Ajánlat a 4037. számhoz” legkésőbb 1909

évi március 31-én d. e. 12 óráig az alírott üzletvezetőség I. általános osztályának benyújtandók vagy posta útján beküldendők. Bónatpénz gyanánt az ajánlandó mennyiség értékének 5 százaléká legkésőbb 1909. évi március hó 30-án deli 12 óráig a magyar kir. államvasutak miskolci üzletvezetőség gyűjtőpénztárána alá közpénzben, akár áll. letételekre alkalmas értékpapírokban letendő. Bónatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előirt módon tételnek, vagy a melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélküli nyújtatnak be, figyelembe vétetni nem fognak.

Miskolcz, 1909. márc. 4.

Az üzletvezetőség.

KLEN GÉZA

szénüzlete

ajánlja szoba fűtésére:

I. rendű Porosz kőszén 2 frt. 40 kr. Szalon kőszén 1 frt. 80 kr. Porosz brikett, valamint I. r. gázkoksz jutányos árak mellett házhoz szállítva. Ugyanítt kapható házhoz szállítva tisztán kezelt **édes tej**, Báro. Sennyey uradalmából. — Telefon 64. sz.

Eladó szőlő.

A Boglyoska dülőben, a vasutal szemben 4 és fél hold betelepített szőlő és gyümölcsös, nagy pinczével és lakással eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jó étvágyat

kap ön, ha a

KAISER-féle

porosz minta karamellákat használja.

Drvosilag kipróbálva és ajánlv.

Nékülözhetetlen emésztési zavarok, étvágytalanság és gyomor-fájásnál stb. Uditó és vidámitó szer. Egy csomag ára: 20 és 40 fill.

Kapható Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaújhely.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cseplőgépek, löhere-cseplők, tisztító-rostok, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetelőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes egész-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

„M-i-l-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a JAKOBI jeizzessel valódi! Minden fadoboz egy érdekes büvész-kártyát tartalmaz.

Hirdetések

jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü czukorkánál.** Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY felét kérjünk, mivel sok hasztalan utánzata van. 1 doboz 60 fillér. Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köhörtöngy, szuszál és meghűtésknél, hódzárólakosok soképpen használva.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany croszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Tartalékos tiszteknek **PERSONAL-NACHWEIS** nyomtatványok kaphatók **Landesmann Miksa és Társa** könyv- és papírkereskedése Sajnyhely.

A legajánlhatóbb sátoraljaújhelyi czégek.

HERICZ SÁNDOR címfestő és kocsigyártó, Rákóci-utca 15. sz.	Landesmann Miksa és Társa könyv-, papírkereskedése, Rákóci-utca 2.	Viikovszky és Tóth fűszerkereskedése, Kazinczy-utca 2. szám.	Almási Menyhért férfi- és női divatruháza, Wekerle-tér 4.
BAUER ANTAL hentes és mészáros, Rákóci-utca 7. szám.	Kótités László kovácsműhelye, Rákóci-utca 25. szám.	FŐZŐ JÓZSEF géplakatos, Mecner Gyula-utca 5. szám.	Moskovszky Dezső műkertészete, Lónyay-utca 10. szám.
Langermann Károly hentes és mészáros, Fő-utca 30. szám.	Zambon Valentino cementáru gyára Andrassy-utca 10. szám.	Landesmann Sámuel szíjgyártó és nyerges, Rákóci-utca 5. szám.	Viczmándy Vincze épület és butor asztalos, Rákóci-utca.
Kótités István kocsigyártó, Rákóci-utca.	„KÖZPONTI KÁVÉHÁZ” Wekerle-tér és Rákóci-utca sarkán.	Vályi Sámuel géplakatos, Lakatos-utca.	Schön Sándor és Barna D. női divatüzlete, Wekerle- és Petőfi-u. sarok.
BÉNYEY ISTVÁN építési vállalkozó, Kossuth Lajos-utca.	Zsihovics Bertalan szűcs, Rákóci-utca.		„Pannónia” kávéház Korona-utca 5. szám alatt.
Rotter Markusz angol női szabó, Széchenyi-tér 13. szám.	Klein Izidor építész, Kossuth Lajos-utca szám.	Domokos Imre építési vállalkozó, Jókai-utca.	Ármágyi János lakatos mester.

MODERN! IZLÉSES!
FINOM!

LEVÉLPAPIROK

egyszerű és elegáns dobozokban, sokféle színárnyalatban, legkülönbözőbb alakokban és mindenféle árban

kaphatók dús választékban

LANDESMANN MIKSÁNÁL
 a „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP” kiadóhivatalában
 SÁTORALJAUJHELY, RÁKÓCZI-UTCZA 1. SZÁM.

Egy 4 lóerejű
 Hoffher és Schranz gyártmányu teljesen üzemképes
gőzcséplőgép eladó.

Megtekinthető:
 Kerekes Pál czégnél Sátoraljaujhelyben.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
 AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM
TELEP
NAGYÓSZ
 TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
 KESZLET SOK MILLIÓ
 ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

NEW A
 MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

RÓNAI LIPÓT
 női felöltők legnagyobb áruháza
 Sátoraljaujhelyben, a Fő-téren.

Különlegességek: Bluzok, aljak, pongyolák, gyermek ruhák és kosztümökben.

Eredeti modellek! Bámulatos olcsó árak!

MAYFARTH PH. és TSA.
 szabadalmazott

önműködő „Syphoniá”-ja mégis a legjobb permetező

szőlőknek,
 komlós
 ültetvényeknek,
 gyümölcsfa-károsítók kiirtására,

levéltbetegségek ellen való védekezésre, a szegecs és tormács stb. megsemmisítésére.

Hordozható és kocsira szerelt permetezők 10, 15, 60 és 100 l. folyadék számára petroleum-keverő-kezeléssel vagy anélkül.

Tessék ábrázolatot és leírást kérni a cégtől

MAYFARTH PH. és TSA.
 gépgyárak, különleges gyár borsajtók s gyümölcsértékesítő gépek számára
 Több mint 620 arany- ezüst-éremmel stb. kitüntetve.

BÉCS II 1, Taborstrasse 71.
 Képes árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszontelárúsítók kiváratnak

Ajánljuk a t. építő, építész és műszerkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen környezetes

I. rendű darabos meszet,
 mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Szalmóczi mész- és agyagipár
 részvénytársaság Sátoraljaujhely.
 Sürgönycím: Mészársaság. Telefon 32. sz.

OSERS és BAUER
 kizárólagos motorgyár
 WIEN, XX., Dresdner-strasse 81-83a.
 Magyarországi fióktelep:
 BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

SZIVÓGÁZMOTOROK
 A jelenkor legolcsóbb üzemű, 2-3 fillér üzemköltség óra lóerőnként.

Elismert elsőrendű szolid gyártmány. 1000-nél több telep üzemben.

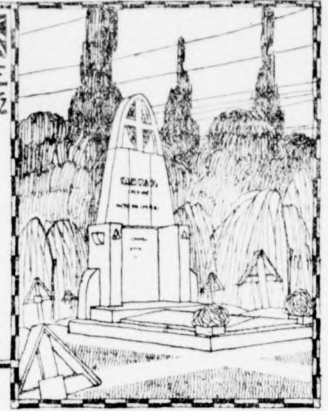
Benzinmotorok. **Benzinlokomobilok.**

Szivógázmotoraink a többek között a következő helyeken tekinthetők meg üzemben: László Károly Nagyhadós, Szatmár mellett, Domahidi Domahidy Sándor Domahida, Takács Imre Heves Pásztó, Rosmann Samu Mocs, Kolozs m., Jung Antal Usanád Apátfalva, Herczeg József Magyar-Bánhegyes.

ROOZ·ADOLF
 SÍRKÖRÁKTÁRA EY KÖFARAGÓTELEPE
 SÁTORALJAUJHELY KÖZVITTE FERENC V 16 1/2

Zemplén megye legnagyobb sírkörak-
 tára: Minden műsiremlék; nagyvite-
 reztek: sírvezélyeket; alátétköveket és
 minden nemű lepczöket rajz sze-
 rint kivételben és minden más
 köfaragomvnykat elvállal és pon-
 torosan elkészít

Keresztény temetkezési intézet!

Végre létesült városunkban

az első keresztény temetkezési intézet, mely elvállal egy a legnagyobb és legkényesebb, mint a legszerényebb temetést bámulatos olcsó árban. Továbbá óriási választék úgy érez, mint fa koporsóban és a legművésziességű kivitelű korszoruban és minden igényeknek megfelelő síremlékekben.

Hazafias keresztényi pártfogást kérve

Takács János Rákóczi-útca

Hericz Sándor ur házában Sátoraljaujhely.

Keresztény temetkezési intézet!

Keresztény kiszolgálás!

Keresztény kiszolgálás!

Ó JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kiténő ízűek.

Doboza 1 K és 2 K.

Próbadozoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár

„Nádor”

gyógyszertár

Bpest, VI. Váci-körút 17. meggyógyított.

ÉLJEN!

EGGER mellpasztillája csakhamar

Kapható Sátoraljaujhelyen: Kádár Gyula, Hrabézy Kálmán drog., Kincsessy Péter, Widder Gyula, Homonnán: Szekerák Aladár, Fábán Arnold, Nagymihály: Szőlősi Sándor, Tolvay Imre, Sárosi atak: Goldblatt Ferenc, Horváth Mátyas: Sztropkó: Füzési Józsefné, Terezal: Toperczer A.

SZOLID, TARTÓS KIVITELŰ, LEGJOBB ANYAGU

ÜZLETI KÖNYVEK
 ÉS IRODAI FELSZERELÉSI CZIKKEK

Levélrendezők ~ Levélmásoló-könyvek ~ Kopírlapok ~ Kaucsuk és olajlapok ~

Legfinomabb írotollak ~ Fekete és színes tinták ~ Posta- és bankpecsétviasz ~ Üveg-

tintatartók, irodai tintatartók faaljazattal ~ Pénz és levélkosarak ~ Csíptetők ~ Irat-

kapcsok és irathorgok ~ Ruggyantáblégyzők és festékpárnák ~ Papirollók és kések ~

Keletbélégyzők ~ Váltólejáratú könyvek ~ Előjegyzési naplók ~ Irattáskák ~ Hajlítható

~ acélvonalzók ~ Szivacsnedvesítők ~ Írógéppapírok ~ Tollállványok ~

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

TELEFON 10. KÖNYVNYOMDA, KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSE TELEFON 10.

SÁTORALJAUJHELY, RÁKÓCZI-UTCZA 1. SZÁM.